

NVE

5 / 2017

Tarkistitko lumivyöryennusteen web-sivulta Varsom.no?

Norjan lumivyöryjen varoituspalvelu julkaisee talvikaudella päivittäin lumivyöryennusteen web-sivulla Varsom.no. Tarkista lumivyöryennuste ja arvioi lumivyörytilanne samalla kun päätät milloin ja millaiseen maastoon olet lähdössä.

Oletko tarkistanut
Varsom.no?

Lumi- ja sääolosuhteet ovat haastavia ja voivat muuttua nopeasti. Olosuhteet voivat olla erilaisia siitä mihin olet tottunut.

Hanki tärkein tieto web-sivulta **Varsom.no**

- ✓ Lumivyöryennusteet
- ✓ Järvien jääolosuhteiden ennusteet
- ✓ Tulvaennusteet
- ✓ Turvallisuusohjeet
- ✓ Havainnot

Tietolähteitä ja palveluita

[Varsom.no](#): Ennusteet lumivyöryvaarasta Norjan vuori- ja tunturialueille.

[regObs.no](#): Lumihavainnot. Saatavissa älypuhelimille Appstore:sta and Google Play:stä. Jaa havaintosi, lue toisten havaintoja, ja tarkista jyrkkyyss- sekä maastokartat kun olet liikkeellä.

[yr.no](#): Paikalliset sääennusteet Norjaan. Lyhyen ja pitkän ajan sääennusteet päivitetään monta kertaa vuorokaudessa.

112: Yleinen hätänumero. Pidä mielessä että matkapuhelinverkko saattaa olla heikko tai olematon ja että pelastustoimet saattavat viivästyä huonon sään ja pitkien välimatkojen vuoksi. Pidä turvallisuusvälineet lumivyöryjen varalta mukana ja opettele suunnistus- ja pelastautumistaidot huonon ja myrskyisän talvisään varalta. Pidä ensiapupakkausta ja pelastautumispussia (bivouac sack) mukana. Nortind tarjoaa asiantuntevia vuoristo-oppaita ja on turvallinen valinta Norjan matkalle sekä usein helpoin tapa löytää parhaat lumiolosuhteet.

Lumi ja ilmasto

Norjan ilmasto on leveysasteeseen nähden leuto Pohjois-Atlantin merivirran ja vallitsevien lounaistuulien ansiosta. Norjan talvi on usein pitkä ja runsasluminen. Manner-Norja kattaa leveysasteet 58° - 71° ja Huippuvuoret 76° - 80°. Rannikkoalueilla matalapainesysteemit tuovat säännöllisesti mukanaan suuria lumisateita ja muuttavat lumiolosuhteita nopeasti, kun taas sisämaassa ja Huippuvuorilla lumisateet ovat vähäisempiä ja kylmemmät ja kuivemmat talvijaksot ovat yleisempiä. Niin sanotut polaariset matalapaineet (polar lows) saattavat olla erityisen myrskyisiä ja tuoda mukanaan epätavallisen runsaita lumisateita ja myrskytuuliolosuhteita Pohjois-Norjassa. Kaamos ja keskiyön aurinko näyttäytyvät 66° leveysasteen pohjoispuolella. Norjan vuoristo tarjoaa vaihtelua jyrkistä alppimaisista vuorista vuonojen ympärillä laakeampaan tunturimaisempaan vuoristoon (korkein huippu on 2469 m Jotunheimenin vuoristossa). Puuton vyöhyke alkaa jo merenpinnan tasolta pohjoisimmassa Norjassa, kun taas Etelä-Norjassa puuton vyöhyke on noin 1000 m korkeuden yläpuolella.

Lumi on Norjassa yhtä valkoista kuin muuallakin, mutta lumi- ja maasto-olosuhteet saattavat poiketa siitä mihin ulkomaiset vierailijat ovat

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

kotimaassaan tottuneet. Sääolosuhteet voivat muuttua yllättävän nopeasti muuttaen lumi- ja lumivyöryolosuhteita tai muuttaen näkyvyyttä ja kykyäsi suunnistaa turvallisesti. Muista, että jos lumivyöryvaara on ongelma, niin oikean maaston valinta saattaa olla siihen ratkaisu.

Huomioi tieto lumivyöryongelmista (englanniksi: ”avalanche problems”) lumivyöryennusteesta. Tämä tieto vallitsevista lumivyörytyypeistä ja niiden syntymekanismeista auttaa sinua valitsemaan oikeat kulkureitit ja -rutiinit siihen maastoon missä liikut. Tämä on helposti saatavilla olevaa ilmaista tietoa ja korvaamaton resurssi oppaille ja matkanjärjestäjille, kuten myös omillaan matkustaville henkilöille ja ryhmille. Jos olet ennen laskenut esimerkiksi Alpeilla tai Pohjois-Amerikassa, voit huomata että auringon säteilyn vaikutus lumipeitteeseen voi olla erilainen Norjassa. Pohjoisseinämät saavat auringon säteilyä myös ilta-aikaan kesällä ja ovat varjossa koko talvikauden. Lisäksi kova tuuli usein muodostaa kovia lumilaattoja hankeen. Tällöin heikkojen lumikerrosten huomaaminen lumipeitteestä voi usein olla hankalaa. Heikot lumikerrokset ovat tavallisia Norjassa ja ne pysyvät pitkään muuttumattomina lumipeitteessä erityisesti sisämaassa ja Huippuvuorilla. Tuulen kuljettama lumi on tavanomainen lumivyöryvaaran aiheuttaja Norjassa. Vaaran vakavuusasteen voi helposti aliarvioida ja myös sen kuinka nopeasti tuiskulumen aiheuttama lumivyöryvaara voi muodostua. Tuulen muodostamien kovien lumilaattojen lisäksi tuulen muodostamat lumilipat vuorten reunamille ja niiden murtuminen ovat huomattava vaaratekijä.

Varsom.no

Web-sivulta Varsom.no löydät lumivyöryennusteen 21:lle Norjan eri alueelle (alueiden määrä vuodelta 2017). Varsom.no on tärkein kanava lumivyöryennusteiden, sekä tulva-, maanvyöry- ja järvi- ja -järvijää-ennusteiden julkaisemisessa. Ennusteet laatii NVE (Norwegian Water Resources and Energy Directorate (NVE)). Varsom.no julkaisee ennusteet sekä norjaksi että englanniksi, ja tulevaisuudessa mahdollisesti myös muilla kielillä.

Lumivyöryennusteet

NVE julkaisee lumivyöryennusteen päivittäin ennen klo. 16:00 kahdelle seuraavalle vuorokaudelle. Jos lumivyöryvaara on suuri (lumivyöryindeksi 4-5), ennuste julkaistaan ennen klo. 14:00. Ennustekausi alkaa 1. joulukuuta ja päättyy 31. toukokuuta. Ennustekauden ulkopuolella (20. lokakuuta – 30. marraskuuta ja 1. – 20. kesäkuuta) ennuste julkaistaan vain suuren lumivyöryvaaran tapauksessa. Ennuste voidaan antaa myös ennustealueiden ulkopuolelle lumivyöryvaaran ollessa suuri. Lumivyöryhavainnoitsijat työskentelevät kuitenkin vain ennustekauden ja -alueiden puitteissa. Ennustealueet ovat keskimäärin noin 5000 neliökilometrin suuruisia.

Lumivyöryennusteet ovat kansainvälisen standardin mukaisia

ja sisältävät jokaiselle vuorokaudelle ja ennustealueelle:

- Lumivyöryindeksin (1-5) ja yhteenvedon ennusteesta
- Lumivyöryongelmat ja ohjeet niiden välttämiseksi sekä maastossa kulkemiseen
- Lumivyöryvaaran arvioinnin ja sääennusteen vuorialueille (vain norjaksi)

Tärkein osa ennustetta ovat lumivyöryongelmien kuvaus, koostuen seuraavista osista:

- Minkä tyyppisiä lumivyöryjä on odotettavissa? Mikä on todennäköisin kriittinen heikko lumikerros?
- Missä maastossa (ilmansuunta, korkeus) lumivyöryongelmat ovat todennäköisimpiä?
- Mikä on todennäköisin lumivyöryjen koko, vyöryjen laukaisuherkkyys ja epävakaan lumipeitteen yleisyys maastossa?
- Mikä on ohjeistus lumivyöryongelman tunnistamiseen ja käsittelyyn?

Kaikki data ennusteen teossa on julkista tietoa: havaintodata sivulla regobs.no, säähavainto- ja säämalliennustedata sivulla yr.no and xgeo.no, lumikartat, -havainnot ja -ennusteet sivulla xgeo.no.

Norjan lumivyöryjen varoituspalvelu (NAWS),

NVE on vastuussa Norjan lumivyöryjen varoituspalvelusta ja on jäsenenä EAWS:issa (European Avalanche Warning Services; www.avalanches.org). Ennusteet julkaiseva Norjan lumivyöryjen varoituspalvelu on tammikuussa 2013 perustettu yhteistyö NVE:n, Norjan tielaitoksen (National Public Roads Authorities), ilmatieteen laitoksen (Norwegian Meteorological Institute) ja rautatielaitoksen (Bane NOR) välillä.

Tällä hetkellä (vuonna 2017) noin 100 lumivyöryhavainnoitsijaa ja 25 lumivyöryennustajaa on mukana tuottamassa lumivyöryennusteita. Lumivyöryhavainnoitsijat ovat saaneet havaintokoulutusta (neljä kurssia kolmella eri tasolla) ja lumivyöryennustajat sekä havainto- että ennustekoulutusta (kaksi eri tasoa). Havainnoitsijat tekevät 2-3 havaintoa viikossa jokaiselle ennustealueelle. Norjan tielaitos havainnoi myös lumivyöryjä teiden ylläpidon yhteydessä.

Hyvää seikkailua ja turvallista matkaa!